

RTU studiju kurss "Fizika"

32000 Dabaszinātņu un tehnoloģiju fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	DA0100
Nosaukums	Fizika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Igors Klemenoks - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Vladimirs Miglāns - Lektors Astrīda Bērziņa - Doktors, Lektors Santa Rekšņa - Doktors, Docents Linards Lapčinskis - Doktors, Lektors Dmitrijs Ļitvinovs - Doktors, Docents
Apjoms daļās un kredītpunktos	2 daļas, 9.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kurss ir paredzēts inženierzinātņu studiju programmu studentiem, kuri ir apguvuši fiziku vidusskolas līmenī un augstākās matemātikas studiju kursu. Studiju kurss sastāv no lekcijām, praktiskajām nodarbībām un laboratorijas darbiem. Studiju kurss sniedz uz augstskolas matemātikas balstītas teorētiskās pamatzināšanas mehānikā, molekulārā fizikā un termodinamikā, elektromagnētismā, viļņu un kvantu optikā, kvantu mehānikā, cietvielu fizikā, atomfizikā, atomu kodolu un elementārdaļiņu fizikā. Studiju kursa ietvaros tiek apgūtas praktisko uzdevumu risināšanas metodes, kā arī eksperimentālā darba iemaņas.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķi ir: 1) sniegt teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas fizikā augstskolas līmenī, pielietojot augstākās matemātikas elementus; 2) attīstīt fizikāli-tehnisko pasaules uztveri un loģisko domāšanu; 3) pilnveidot prasmi analizēt procesus dabā un tehnikā. Studiju kursa uzdevumi ir: 1) iemācīt orientēties klasiskajā fizikā un pielietot to dažādu tehnikas problēmu risināšanā, tai skaitā, augstas pievienotās vērtības tehnoloģijās; 2) iepazīstināt ar jaunākajiem sasniegumiem fizikā; 3) attīstīt prasmi parādīt fizikas teorētisko jautājumu saistību ar praksi, kā arī risināt standarta fizikas problēmu uzdevumus; 4) pilnveidot prasmi veikt fizikas eksperimentus, matemātiski apstrādāt eksperimentu rezultātus, veikt rezultātu analīzi un izdarīt secinājumus.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgas mācību literatūras studijas un praktiska uzdevumu risināšana. Teorētiskā pamatojuma sagatavošana katram laboratorijas darbam, laboratorijas darba matemātiskā apstrāde un laboratorijas darbu atskaites sagatavošana.
Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1) Fizika. Red. A. Valters. Rīga: Zvaigzne, 1992. 643 lpp. 2) Uzdevumu krājums vispārīgajā fizikā. Red. A. Ozols. Rīga: RTU, 2006. 273 lpp. 3) Fizikas praktikums tehniskās universitātes studentiem. M. Jansone, I. Klincāre, A. Ķiploka u.c. Rīga: RTU, 2003. 172 lpp. Papildu/Additional: 1) Bauer, W., Westfall, G.D. University Physics with Modern Physics. Second edition, USA, Mc Graw Hill International Edition, 2014. 1298 p. 2) Fizikas un tehnikas vēstures lappuses: atskats divdesmitajā gadsimtā. Valdis Rēvalds, Gita Rēvalde. Rīga: "Sava grāmata", 2020. 587 lpp. 3) Volkenšteine, V. Uzdevumu krājums fizikā. Rīga: Zvaigzne, 1968. 353 lpp. Citi informācijas avoti/other sources of information): 1) Halliday, D., Resnick, R., Walker, J. Fundamental of physics. 8th ed., USA, QC21.3H35, 2008, 1334 p. 2) Apinis, A. Fizika. Rīga: Zvaigzne, 1972. 706 lpp. 3) Grabovskis, R. Fizika. Rīga: Zvaigzne, 1983. 645 lpp. 4) Hugh D. Young, Roger A. Freedman. University Physics. USA, QC21.2Y67, 2000, 1513 p. 5) Fizikas uzdevumu risināšana. Red. A. Valters. Rīga: Zvaigzne, 1982. 175 lpp. 6) Novērojumu un mērījumu rezultātu matemātiskās apstrādes pamati: metodiski norādījumi laboratorijas darbu veikšanai. Sast. A. Valters, N. Zagorska. Rīga: RTU, 1991. 25 lpp. 7) Uzdevumu krājums vispārīgajā fizikā. M. Jansone, A. Kalnača, J. Blūms u.c. Rīga: RTU, 2000, 247 lpp. 8) Fizikas praktikums tehniskās universitātes studentiem. I. Klincāre, M. Jansone, A. Ķiploka u.c. Rīga: RTU, 2001, 189 lpp..
Nepieciešamās priekšzināšanas	Fizikā, ķīmijā un matemātikā vidusskolas kursa apjomā; augstākās matemātikas elementi.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Mehānikas fizikālie pamati.	10	16	6	28
Molekulārā fizika un termodinamika.	6	10	3	16
Elektromagnētisms.	20	30	9	40
Viļņu optika.	18	16	5	26
Starojuma kvantu daba.	6	6	2	12

Kvantu mehānikas un atomfizikas elementi.	6	10	3	16
Cietvielu fizikas elementi.	6	6	2	12
Atomu kodolu fizikas un elementārdaļiņu fizikas elementi.	8	6	2	12
Kontroldarbs (teorija).	2	0	0	0
Kontroldarbs (praktiskie uzdevumi).	10	0	0	0
Laboratorijas darbi.	28	20	16	30
Kopā:	120	120	48	192

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Spēj orientēties klasiskās fizikas tēmās un jautājumos, kā arī jaunākajos fizikas sasniegumos.	Pārbaudes veidi: kontroldarbi, rakstiskais eksāmens. Kritēriji: spēj brīvi orientēties dažāda veida fizikas likumsakarībās.
Spēj patstāvīgi risināt klasiskās fizikas standarta problēmu uzdevumus, pielietojot augstākās matemātikas zināšanas.	Pārbaudes veidi: kontroldarbi, rakstiskais eksāmens. Kritēriji: spēj veikt konkrētus skaitliskus aprēķinus.
Spēj patstāvīgi veikt fizikas eksperimentus, veikt rezultātu apstrādi.	Pārbaudes veidi: laboratorijas darbu ieskaite. Kritēriji: spēj kvantitatīvi apstrādāt un analizēt eksperimentālos rezultātus..
Spēj saskatīt fizikas likumu pielietojumus dažādos inženiertehniskos risinājumos un to izpildi dabā un sadzīvē.	Pārbaudes veidi: kontroldarbi, rakstiskais eksāmens. Kritēriji: spēj izskaidrot ar fiziku saistītas dabas parādības un inženiertehnisko ierīču darbības fizikālos principus.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Laboratorijas darbi	25
Kontroldarbi	25
Eksāmens	50
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	4.5	40.0	0.0	20.0		*	
2.	4.5	40.0	0.0	20.0		*	